

La Veu de Benicarló

Setmanari d'Informació General i Cultural • Divendres, 5 d'abril de 2002 • Núm. 328 • Any VIII • 0.75 Euros

Pla de Turisme
Extrany segrest
Veïns Surrac
XXX Ronda al Maestrat
Teatre de Guàrdia

islamistes o gamberros?

Més de 2.300
signatures
demanen un
Teatre Auditori

Anàlisi de la
Ronda Ciclista
al Maestrat

Les pitjors hores
de Manolo Rico
(El Cortijo)

Neixements

DES DEL 18 D'AGOST DE 1995

Edita

Associació Cultural
la Feram de Benicarló
C/ Sant Francesc, 95
Casal Municipal
12.580 Benicarló Tel. 667.62.25.86
FAX: 964.47.56.98

Enllaç a la xarxa internet:
<http://www.taronjadigital.com>
<http://www.benicarlo.org>
<http://www.vinaros.net>

Directora/ CRISTINA GARCIA

Cap de Redacció/ JORDI MAURA

Consell de Redacció/
XIMO BUENO
FRANCESC DEL CASTILLO
TONYO FIBLA
JOAN GREGORI
JOSEP M. SAN ABDON
RODOLFO SERRANO

Col·laboradors/
SUSANNA ANGLÉS
PERE BAUSÀ
XAVIER BURRIEL
VICENT FERRER
RAMON PARÍS
GREGORIO SEGARRA

Fotografies/ JORDI MAURA
JOAN CARLES ADELL

**Administració, subscripcions
i publicitat/** 964.82.84.68

Disseny/ © COPISTERIA GRÈVOL

Dipòsit legal/ CS- 242-95

Imprimeix/ GRÈVOL.
PASSATGE SANT BLAI N. 2

LA VEU respecta la llibertat d'expressió.
La responsabilitat de les opinions és de qui
signa l'escrit. LA VEU es reserva el dret
d'acurçar els textos que sobrepassen les
20 línies. Els articles hauran d'anar signats
amb nom, adreça i número de DNI, encara
que podran aparèixer amb pseudònim.

Benicarló registra qüasi el doble de naixements que de defuncions. Pam, aquesta és la dada. La població de Benicarló, una de les més dinàmiques en quant a creixement urbanístic i poblacional del Maestrat, continua augmentant a un bon ritme, si fem cas de les dades registrals de l'any 2001. Així en l'anterior any, el nombre de naixements es concreta en 192, mentre que les defuncions es xifren en 107, quedant per tant com a positiu el saldo vegetatiu, amb un resultat net que evidencia el creixement que experimenta el centre de la comarca del Maestrat que ha enregistrat una forta variació intercensal en els darrers anys aproximant-se ja als 22.000 habitants empadronats. El nombre de bodes va ser de 98 al llarg de 2001.

Aquestes curioses dades en indiquen una cosa: Benicarló segueix creixent. Cada vegada som més gent i, per tant, és més necessari que mai que creem un model de ciutat que ens il·lusioni a tots. Just el contrari del que estan fent, vaja. Per mirar al futur no calen camps de golf, com argumentava el prestigiós setmanari 'El Temps' (número 927, del 19 al 25 de març) en el seu article de tres pàgines 'Carxofes contra el golf' signat per Miquel Calvet. El Benicarló que volem és molt diferent del que ens estan dissenyant, tant que potser no ni ens agrada. Cal escoltar més la gent i aquesta és la primera vegada en anys que es mobilitza.

Racisme TORNA A BROTAR

JORDI MAURA

La tensió que es viu a Israel i els territoris palestins va tindre dimecres la seua translació a Benicarló, municipi que acull diversos milers d'immigrants. En el transcurs de la plujosa nit del dimarts al dimecres un grup de persones va realitzar pintades en carrers i esglésies d'aquesta població del Maestrat amb simbologia islàmica i missatges a favor d'Arafat, els palestins, Bin Laden i en contra dels jueus. Enmig d'aquestes accions fins i tot es va arribar a llançar un artefacte incendiari contra el saló parroquial de l'Església de Santa Maria del Mar, que va arrasar una finestra lateral deixant en la façana una taca ennegrida de quatre metres d'alçada.

Fonts eclesiàstiques van manifestar la seua sorpresa davant d'aquesta acció vandàlica, en un municipi poc acostumat a aquesta classe de tensions. Així el vicari de Sant Bertomeu, Mn. Tomás Mor, va considerar que **"és una llàstima que arran de la situació dels palestins i jueus es culpe a l'Església dels fets perquè Jesucrist era jueu"**. En opinió de Tomás Mor **"les pintades estan fora de lloc"**, qui amés considera que aquests fets podrien haver-los realitzat

"des de simples gamberrós a un grup islàmic radical de la població".

Fonts municipals van declinar fer valoracions respecte d'això, encara que van assegurar que al llarg de la jornada de dimecres estarien totalment esborrades. Les pintades arrellegaven frases com **"jueus assassins"**, **"visca Bin Laden"**, **"Crist=jueus assassins"**, **"Al.là és gran"** o **"Visca l'Islam"** i en ocasions anaven acompanyades de la mitja lluna i l'estrela. Les esglésies de Santa Maria del Mar, la Parròquia de Sant Bertomeu, el Convent de les Concepcionistes Franciscanes i els carrers Mare de Déu del Carme, Sants Màrtirs, Cabanes i altres van resultar afectades.

L'ESGLÉSIA TREBALLA

Aquestes frases han sigut considerades ofensives, blasfemes i feridores per al sector de la societat benicarlanda que es considera cristiana. En la seua opinió aquests retrets són **"injustos"** en el cas de Benicarló, ja que des de fa més de tretze anys la comunitat cristiana i la musulmana treballen per la integració dels immigrants. Els treballs conjunts se centren en classes de suport per a escolars, ense-

JORDI MAURA

nament del castellà, ajudes familiars amb menjar i roba i fins i tot la cessió de locals per a la celebració d'actes festius dels immigrants com la imposició dels noms o casaments. Les diferents esglésies de Benicarló i Càrites -va assegurar un portaveu diocesà- **"conti-**

nuaran treballant a pesar d'aquest acte per la integració i el respecte a les ideologies, cultures i religió, encara que aquest respecte també se'ls ha d'exigir als immigrants" si és que realment ha estat algú d'ells qui ha fet les pintades.

Fonts eclesiàstiques van constatar amb sorpresa les pintades en tres de les Esglésies de Benicarló i van considerar els atacs com "fora de lloc"

Manuel Rico (El Cortijo) es recupera de l'esglai després del robatori i el segrest que va patir

JORDI MAURA

JORDI MAURA

Van ser dues persones a cara tapada i armades amb ganivets de grans dimensions les que van coaccionar i van segrestar l'empresari benicarlando Manuel Rico a l'eixida del restaurant que aquest regenta en l'avinguda Méndez Núñez d'aquesta localitat, segons les seues pròpies declaracions. Les persones armades van amenaçar de mort en diverses ocasions al restaurador, a qui van conduir fins a la vivenda que aquest té al 'Cerro' de Peníscola, on va ser emmordassat de peus i mans mentre li sostreien diversos objectes de valor, destacant d'entre aquests la bitlletera que portava en el moment del robatori i una sortija de gran valor, segons van informar fonts de la Subdelegació del Govern. Una vegada els delinqüents van abandonar la vivenda -conduint suposadament el BMW propietat de sa mare- Rico va poder alliberar-se i donar l'avís d'auxili. De moment

res es coneix del parador del vehicle propietat de la família de l'empresari.

Rico es recupera de l'esglai patit i va reconèixer haver-ho passat malament en un estrany succés del què va sortir relativament ben parat ja que en ocasions va arribar a pensar que anaven a acabar amb la seua vida.

A la TVV l'empresari únicament mostrava ferides en les seues extremitats i patia mal d'esquena, fruit de la desagradable situació en què es va veure embolicat.

ALTRES FETS

Una farmàcia de la localitat, ubicada al carrer Mossén Lajunta i una joieria situada al carrer Joan Carles I de Benicarló han estat les noves víctimes de robatoris a la nostra població. D'altra banda diversos testimonis van assegurar a LA VEU que un exhibicionista va passejar despullat pels carrers Joan Carles I, Ferreres Bretó i Plaça Constitució.

<http://www.taronjadigital.com>

noticias
humor - Juegos
actualidad - chat
informática - foro
guía comercial - etc...

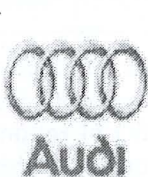
TaronjaDigital.com

Revista digital independent de La Plana al Montsià

La Veu de Benicarló

un regal per a tot l'any

subscriu-te !!!

ESTELLER IMPORT

Entrada taller: Pg. Febrer Soriano

Exposició: Avda. Magallanes, 1

Tel: 964 47 17 08 - Benicarló

AUTO ESTELLER

Ctra. N 340, km 142

Tel: 964 40 07 68 - Vinaròs

Visites guiades a la Ruta Íbera

FLOS DECLARA QUE VOTARIA EN CONTRA DEL PAI DEL CAMP DE GOLF

JORDI MAURA

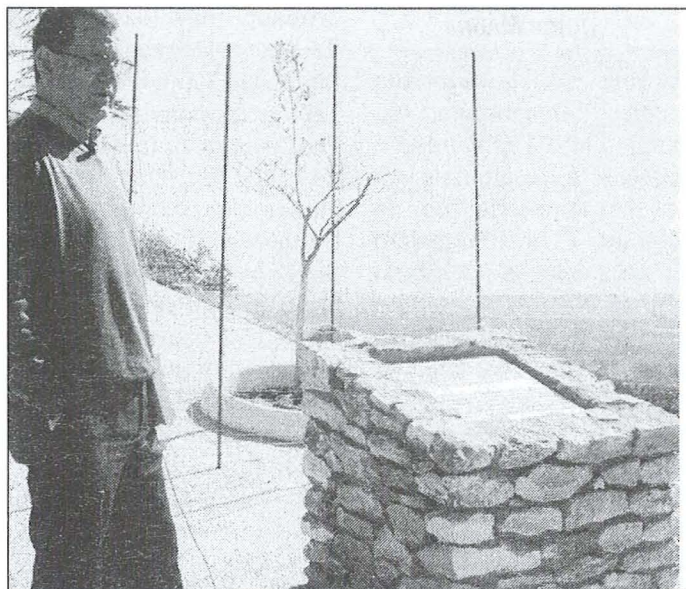
La Ruta Ibera ja està en marxa al Maestrat. El projecte contempla un recorregut cultural entre els poblats del Puig de la Nau, el Perengil i el Puig de la Misericòrdia, elements que conformen un extraordinari conjunt de jaciments arqueològics de fa més de 2.500 anys. Per a això el consistori de Benicarló, amb la col·laboració d'entitats públiques i privades ha invertit en els últims anys més de 90.000 euros per a recuperar aquests elements de la cultura iberica del poblat més important de Castelló, el Puig de la Nau, on van viure més de 300 famílies i més de 1.500 persones. L'edil de Cultura, Francisco Flos, al costat de la premsa comarcal, va inaugurar oficialment les visites guiades al recinte, realitzant un xicotet recorregut pels seus carrers i edificis de sofisticada arquitec-

tura amb magnífiques visites de la plana litoral del Maestrat.

A aquesta visita, l'acompanyarà la publicació d'un llibre escrit per Maite Andrade que narra la història del poblat i de l'última família d'ilercavons que va habitar el poblat. Les persones interessades o grups de persones organitzats podran visitar les restes d'aquest poblat ibèric, prèvia comunicació a la regidoria de cultura o a l'oficina de turisme. Les visites es podran realitzar els dimarts i dijous entre les 10 i 13 hores, i els caps de setmana de forma alterna. Una persona serà la persona encarregada de realitzar de guia dels grups de persones que s'acosten fins allí.

GOLF I IBERS

L'edil de Cultura va voler també manifestar-se sobre la polèmica sorgida per la construcció d'un camp de golf i urbanitzacions en uns

JORDI MAURA

terrenys en què hi ha l'assentament iber i romà de la Tossa. Així el responsable de Cultura (PP) va indicar que **"si el projecte no arreplega la sensibilitat que ha tingut el PP i la regidoria de Cultura en protegir el patrimoni local, em veuré obligat a votar en contra, encara que el projecte siga portat**

pel PP". Finalment i en relació a les denúncies de Salvem la Tossa que alerten de la possible pèrdua de part del patrimoni cultural de Benicarló amb la construcció del camp de golf, va afirmar que **"sóc el primer a defensar el poblat ibèric i així ho faré si s'aprova el camp de golf a la Tossa"**, va dir.

Urbanitzar sota pressió algunes partides

MÉS de 700 propietaris de terrenys i vivendes en les partides Surrac, Aiguaoлива i Riu van acudir a la reunió informativa convocada per l'Associació de Propietaris de les Partides Surrac, Aiguaoлива i Riu en defensa dels seus interessos urbanístics, econòmics i jurídics. L'entitat va manifestar el seu total rebuig als dos projectes de PAI presentats, que pretenen urbanitzar 1'7 milions de m² d'aquest litoral, per considerar-los **"ruïnosos per a 800 famílies benicarlandes"**, una circumstància que provocarà -segons l'associació- un desequilibri entre l'oferta i la

demanda de sòl que suposaria multiplicar per 19'5 aquesta tipologia de sòl urbanitzable a Benicarló.

Els propietaris, a través de Benjamí Martí, van mostrar el seu temor que el consistori pugui estar pressionat **"per aquestes empreses que són molt poderoses i han invertit molts diners en aquests projectes i no volen perdre'ls. Haurem de fer pressió nosaltres davant dels polítics, que no sabem en ocasions amb quins paràmetres governen davant d'una Llei Reguladora de l'Activitat Urbanística que ens deixa desemparats amb les nos-**

tres terres, que en ocasions han pertangut a la mateixa família durant més de 12 generacions".

Així aposten per la conformació d'una potent associació que servisca per a presentar abans del dia 11 d'abril al·legacions a les dues alternatives presentades per la via extraordinària, algunes de les quals no han presentat encara la memòria juridicoeconòmica i treballar per aconseguir una homologació del sòl a urbanitzable no programat per a poder ser desenvolupat en funció dels interessos dels propietaris, **segons informa Jordi Maura.**

Setmana Santa

UN AMPLI VENTALL CULTURAL I RELIGIÓS

JORDI MAURA

Un any més la Setmana Santa benicarlanda va passar amb l'esplendor a que ens té acostumats, tot i el mal temps del cap de setmana. El divendres sant es va iniciar a Benicarló amb el Viacrucis de l'Alba a les 6 del matí, que va discórrer pels carrers Crist de la Mar, Méndez Núñez, Joan XXIII, Crist de la Mar, Doctor Ferrán, del Riu, Mare de Déu de la Mar, Rei a Jaume, Olivella i Mare de Déu del Carme per a finalitzar en el temple de Sant Bertomeu. Ja a la nit, la solemne processó del Sant Enterrament va poder ser contemplada pels carrers Pius XII, Mare de Deu del Carme, Olivella, Rei a Jaume, Crist de la Mar, Pius XII i Ferreres Bretó. Van participar els passos de la Oración en el Huerto, Virgen de la esperanza, Santísimo Cristo de la Flagelación, Jesús Nazareno, Descendimiento de la Cruz, Santo Sepulcro i Virgen de los Dolores.

Durant la passada setmana les processons i "encontres" entre les diverses confraries, es van alternar amb exposicions de les imatges, viacrucis, destacant la impressionant X Trencar l'Hora de dissabte a les 12 h, on van participar els grups de tambors de Benicarló, l'Alcora, Alcalà de Xivert, Almassora, Borriol, Castelló, Sant Mateu i altres.

DIUMENGE DE RESURRECCIÓ

L'esperada Processó de la

Trobada entre les imatges de Jesús Ressuscitat i la Mare de Déu es va realitzar acompanyant a la imatge la Confraria Mare de Déu dels Dolors i les Juntas de Govern de les Confraries i germandats, amb la participació del Grup de Bombos i Tabals de Benicarló, que enguany celebrava el seu segon aniversari i participa activament en la Ruta del Tambor junt amb altres grups de les comarques castellonenques. Per la seua banda, la imatge de Jesús Ressuscitat, va acompanyar el clero, autoritats i Junta Local de la Setmana Santa, amb la participació del Banda de Música 'Ciutat de Benicarló'. La trobada va tindre lloc a la Plaça del Mercat Vell, on es va fer la tradicional solta de coloms a càrrec del Club Colombòfil Missatger de Benicarló.

PREGÓ DE JORDI CID

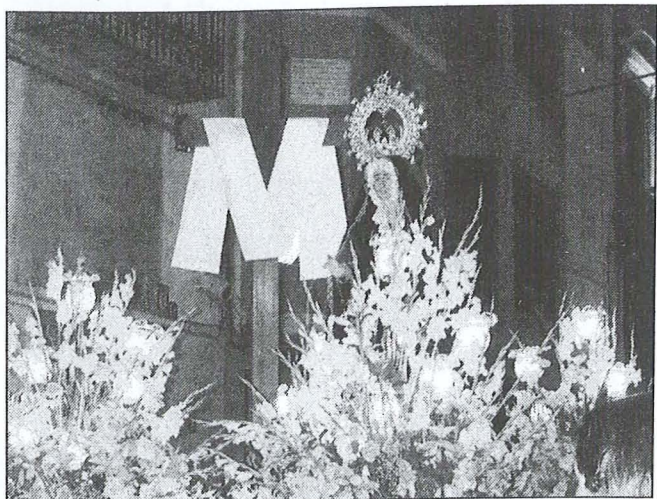
La Setmana Santa a Benicarló va ser oberta per Jordi Cid amb el Pregó. En el seu discurs el farmacèutic i Jutge de Pau de Benicarló va llegir diverses escenes bíbliques que alternava amb fragments de poesies amb contingut religiós d'autors locals de reconegut bagatge. Així mateix el Crist de la Mar, va ser citat emotivament en el Pregó.

El bisbe de la Diòcesi, Mn. Xàvier Salinas Vinyals, que va acudir a Benicarló a participar en una de les novenes, va presidir l'acte.

JORDI MAURA

JORDI MAURA

JORDI MAURA

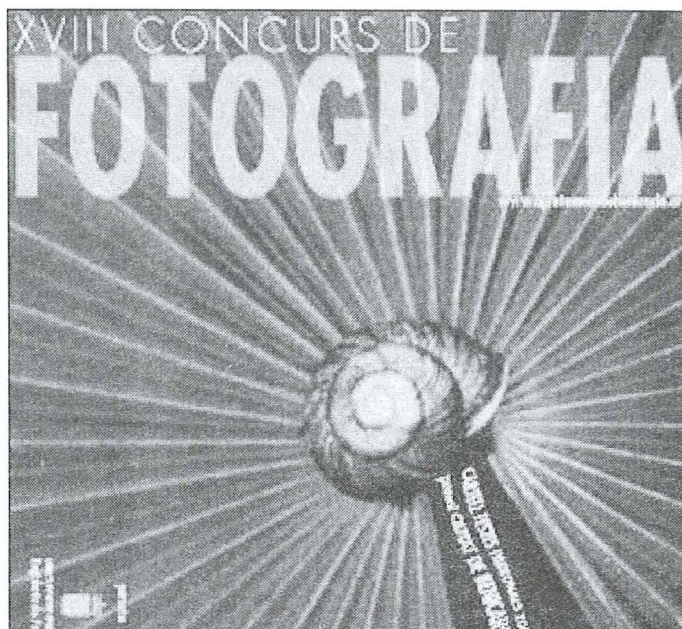

Concurs per al Cartell de festes

JORDI MAURA

La Comissió de Festes ha convocat el XVIII concurs de fotografia del cartell anunciador de les pròximes festes patronals d'agost, que se celebren enguany del 17 al 25 d'agost. La temàtica és lliure, i cada autor podrà presentar quantes obres en color considere convenient. El termini de presentació de les obres serà el dia 22 d'abril fins a les 14 hores en les oficines de l'ajuntament. El Premi Ciutat de Benicarló està valorat en 240 euros i un accèssit de 90 euros.

Les obres premiades s'exposaran al públic del 15 al 26 de juliol en els salons de la Caixa Rural. La resolució del jurat tindrà lloc el dia 27 d'abril de 2002 en la sala de sessions de l'Ajuntament a les 17.00 hores i el jurat estarà format per l'alcalde o regidor en qui delegue, el regidor de festes, la reina de les festes, dos membres de la Comissió de Festes, un membre de l'associació de fotògrafs professionals de Benicarló, un membre de l'Associació Enfoque i un representant de la premsa local.

JORDI MAURA

JORDI MAURA

El subsecretari de Turisme de l'Agència Valenciana de Turisme (AVT), Roc Gregori i l'alcalde de Benicarló, Jaime Mundo van signar dimecres el conveni de col·laboració entre l'Agència Valenciana de Turisme i el consistori per a l'elabora-

ció del Pla Estratègic de Turisme, sota el títol 'Benicarló, endavant'. El Pla pretén aconseguir un millor posicionament del municipi de Benicarló en el mercat turístic nacional del "sol i platja", a través de potenciar els seus recursos, estructurant i desestacionant la seua oferta i que

Nou 'Pla Estratègic de Turisme'

l'activitat turística es convertisca en un complement de l'activitat econòmica municipal.

El subsecretari de l'AVT, Roc Gregori ha assenyalat que aquest estudi ha de ser la principal ferramenta per a començar a treballar pel futur turístic del municipi de Benicarló. Segons Gregori **"Benicarló té atractius i carències. Aquest estudi mostra la realitat turística però al mateix temps és la porta d'un ampli ventall de possibilitats de futur per a potenciar el turisme a Benicarló en base a un desenvolupament sostenible"**. L'estudi ha de ser la ferramenta base cap a on

es vol arribar en el mercat turístic i això està en mans dels empresaris, institucions públiques que **"han d'unir les seues forces"**. En definitiva, Benicarló es caracteritza per ser un destí de litoral de marcat caràcter tradicional amb potència de desenvolupament, ja que el seu producte i imatge no estan encara prou definits.

L'alcalde de Benicarló, Jaime Mundo va convidar a la participació a tots els principals representants públics i privats del sector turístic, associacions i població local a treballar en les meses de treball per a la discussió de la problemàtica turística.

EL CÒMIC DE XAVIER BURRIEL/ La ruta Golf(a)

CARTES A LA DIRECTORA

Salvem La Tossa

CARTA OBERTA AL SR. ALCALDE DE BENICARLÓ.

Des de l'associació Salvem La Tossa volem manifestar-li el nostre descontent per tot el que des de fa un temps ve succeint al voltant de la construcció d'un camp de golf al paratge de la Tossa.

Com pareix que no vol atendre les nostres peticions de diàleg i informació per tractar un assumpte de tanta transcendència per a tots els veïns de Benicarló, ens hem decidit a presentar-li aquesta carta que farem pública per a coneixement de la gent.

Li recordem, Sr. Alcalde, que des de la primera i única reunió que va mantindre, (quatre mesos després de fer públic el projecte d'urbanització i construcció del camp de golf a la Tossa) amb els representants d'un grup de propietaris, no s'ha tornat a dirigir ni als mateixos ni als ciutadans de Benicarló per exposar les raons que porten a l'Ajuntament a promoure tal projecte.

Sr. Alcalde, la nostra associació, que aglutina a propietaris de terrenys i a persones preocupades pel futur del nostre poble, creu que té dret a saber per què el nostre Ajuntament dóna la impressió

de tirar endavant el camp de golf coste el que coste.

Sr. Alcalde, davant el silenci mostrat fins ara, ens fem aquestes preguntes:

¿Està vosté d'acord amb les declaracions catastrofistes del Sr. Fabra, probablement fruit del desconeixement del nostre poble i de la nostra gent, en les que afirmava que si no es fa el camp de golf el nostre poble no tindrà progrés? Li recordem, Sr. Alcalde, que la gent de Benicarló hem sapigut sortir endavant de situacions traumàtiques com van ser, entre d'altres, el tancament de Fontcuberta, la fallida de Palau, el trasllat de Dupont, i la clausura de Laboratoris Cidan, Roig-Marín, Crimosa, Mobel Record, etc. Sr. Alcalde, el poble que vosté representa, ha sigut capaç de progressar i crear-se un futur, gràcies a l'esforç, la iniciativa, la imaginació i l'esperit emprenedor i empresarial de tots nosaltres.

Sr. Alcalde, creu correcte dur endavant un projecte d'aquestes dimensions sense el consens de la població? Li preocupa quina és l'opinió dels joves al respecte? I dels jubilats? I dels comerciants? I dels empresaris? I dels estu-

laveudebenicarlo@eresmas.com 667.62.25.86 964.47.56.98
E-MAIL (INTERNET) TELEFON FAX

dants? I de les mestresses de casa? I dels mariners? I dels treballadors? I dels llauradors?... En resum, li importa que pensa el poble sobre el camp de golf? O hi han opinions d'altres que li importen més?

Sr. Alcalde, Benicarló sempre ha sigut un poble obert a les idees i a la gent. Per això, qui viu ací, encara que no haja nascut al poble, prompte se sent benicarlano i es considerat benicarlano. Nosaltres som els primers interessats en el progrés del poble perquè vivim al poble i qualsevol cosa que siga bona per a Benicarló serà bona per a nosaltres però qualse-

vol cosa que perjudique a Benicarló ho patirem nosaltres.

Perquè volem que els nostres fills puguin viure també a un Benicarló igual o millor que l'actual, preocupat que acaben rebent la ciutat irreversiblement merta de paratges naturals, massificats, contaminada, empobrida culturalment, despoblada de la vegetació i fauna autòctones, mimbada de cultius tradicionals, i deficiència d'aigua. I tot això a canvi d'un projecte sense cap garantia d'èxit, potser, vosté, Sr. Alcalde, serà qui ens ho garantirà?

Sr. Alcalde, Benicarló és benicarlano i per als benicarlans

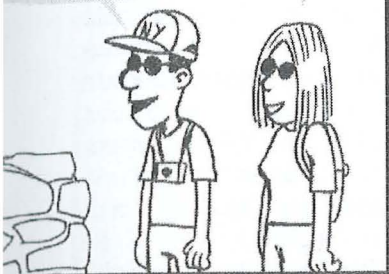
s 3 euros
ar a
enicarlandos
anes

Anuncia't

ria visitant el poblat de Vinaròs

ira, ací els íbers
encs venien el llagostins
descaven a Benicarló

Oooh!!

amb el jaciment de la Tossa

altres
n vore
at

Ho sento, per
a entrar han de
pagar la quota

AMP DE
GOLF

asal Municipal, Sant Francesc, 95

Bló
CIUTAT

dos. No el fiquem en venda.
Faça's un favor, Sr. Alcalde:
Salve La Tossa. En espera de
cumplida i ràpida resposta.

SALVEM LA TOSSA

**ACLARIMENT A UN
ESCRIT ANÒNIM**

En un escrit anònim d'un lector o lectora que publicava LA VEU de Benicarló en les pàgines centrals sota el títol 'Senyora Garcia', es pregunta "d'on ha sortit el senyor Emili Fonollosa?, és un pseudònim d'algú que no vol donar la cara?". Voldria aclarir amb aquesta nota que servidor quan escriu alguna cosa, la signa amb el seu nom i cognom de pila, no he

LA VEU DEL LECTOR

Senyora Garcia

Això és el que vaig saber llegir a l'anterior número de la seua revista, el 327. Li ho diré prompte: massa falles. Fins a tres pàgines dedicades a aquestes sorolloses festes. A veure, penso que el lector mig de La Veu de Benicarló, jo mateix, no necessita tants alardes fallers. Qui vol contemplar imatges amb descontextualitzats ninots estrofaris i senyorettes abillades a la torrentina manera es compra El Dissabte, que té un paper de més qualitat i unes, moltes, fotos acolorides i farcides de gent. Fet aquest inicial retret inevitable, he de confessar-li que no comprenc el titular que encapçala la portada. Falles i ninots i baix una foto de dos senyors, un amb gorra i un altre vestit de golfista amb pal i guants i tot.. No ho entenc, què té aqueixa imatge a veure amb les falles ?

Carlos Fabra és el protagonista de la publicació. Diu el tema de la setmana que aquest bon home ve ací a polemitzar i vosté, per emfasitzar-ho, trau quatre fotografies seues. Impagable, per cert, la de la pàgina tres. Insisteixo que són necessaris els peus de foto perquè, si no, algú em pot dir què estan fent Mundo, Moliner i Fabra ? estan espantant mosques, han vist un o altre dels de Salvem la Tossa ? Amb el seu permís, senyora Garcia, m'agradaria que per a la propera setmana tota la gent que llegesca aquesta carta envie a La Veu un possible peu per a tan excelsa instantània.

La resta, bé, en la línia habitual. Susanna Anglés veig que ha esdevingut la corresponsal de comarques amb les seues informacions de Càlig i Alcanar; molt creïble la imatge del senyor Rodríguez desafiant un energumen armat amb estris pirotènics i dient-se moniatos tots; interessantíssima la pregunta final amb resposta implícita del senyor Bausà i plena de missatge la vinyeta de Xavier Burriel.

emprat mai pseudònims en els 18 anys que porto escrivint en diversos mitjans de comunicació com a aficionat al periodisme. Si em permet el lector o la lectora, li aconsellaria que fera com nosaltres, que signara els seus escrits i no s'emparava en l'anonimat. Així mateix, per a la seua tranquil·litat, li

Ara, senyora meua, li contaré una anècdota. Diu la llegenda que Federico Martín Bahamontes, el Àguila de Toledo, en una de les seues ascensions al Tourmalet, es va asseure a prendre's un gelat al cim mateix del port puntuable de categoria especial per tal d'esperar, molt ufanós, els seus perseguidors. Ací tenim el nostre particular Bahamontes de la ruta a peu. Tonyo Fibla supera un tal Belí, arriba a Burgos, segella, esmorza i després se'l torna a trobar. Per cert, la foto a la catedral de Burgos, qui li la va fer, tal vegada Maria la suïssa ? A saber. Aquest home només ens conta el que vol.

A la portada s'anuncia que torna San Abdón amb els seus dies gloriosos. Tremolant estic després d'haver llegit aquest documentat article. Josep ens parla dels inicis de Billy Wilder i acaba amb aquesta frase: "Billy Wilder encara no era Déu, però estava molt prop del cel". Com vosté sap, senyora Garcia, aquesta setmana ha mort el conegut director nord-americà. No, no vull dir res amb això, ni que San Abdón té informació privilegiada ni res, Déu mo'n guard.

Escolte, perdone'm que torne al tema de les falles. Com gosa dir que el que hi ha a l'última pàgina és un reportatge ? Fins i tot jo mateix em veig amb cor de fer-ne un de semblant o millor de qualsevol tema. De tota manera he de reconèixer que la imatge és tota substància, tota.

L'ESPIFIADA DE LA SETMANA. Fins a dues vegades s'anuncia que La Veu tornarà a ser amb els lectors el proper divendres dia 8 d'abril. Si això es confirma, i segons els meus càlculs, a vosté se li ha acabat la feina fins el proper any 2007 aproximadament. En aqueixa casa veig que tenen seriosos problemes per interpretar les xifres dels calendaris, ja li ho vaig comentar per Nadal.

aclariré que no vaig a substituir cap redactor de LA VEU, encara que per a mi serà un honor si en alguna ocasió puc tornar a ser útil a aquest semanari aportant alguna de les meues modestes informacions. Atentament.

EMILI FONOLLOSA

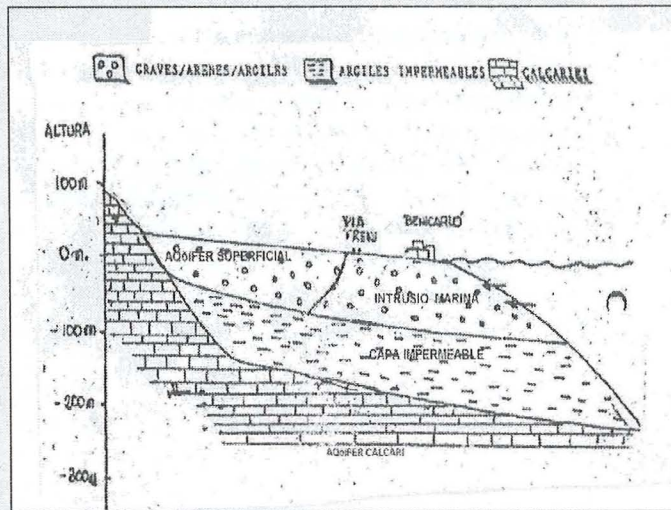
ECOLOGIA/

Aigües residuals: de residu a recurs (i 4)

Pere Bausà
i Arlandes

El projecte de l'EDAR de Benicarló assenyala que l'aigua depurada serà vessada a la mar. Segons la memòria anual de l'Entitat de Sanejament d'Aigües Residuals, a l'any 2000 es llançaren a la mar 2,5 hectòmetres cúbics d'aigües residuals -no depurades- per l'emissari submarí, uns set milions de litres diaris. Recentment s'han conegut dues propostes per a la seva reutilització. En el segon estudi d'impacte ambiental (EIA) del PAI Tossa-Golf es manifesta el propòsit de regar el camp de golf amb l'aigua depurada. I, a proposta de la Unió de Llauradors i Ramaders, el Consell Agrari Municipal ha decidit sol·licitar tot el cabal d'aigua depurada per pal·liar la sobreexplotació i la intrusió marina de l'aqüífer Vinarós-Peníscola.

L'organisme competent és la Confederació Hidrogràfica del Xúquer -l'organisme de conca- tal com assenyala la llei d'aigües (R D 1/2001). Aquesta llei i el real decret 1664/1998 del Pla Hidrològic de la Conca Xúquer fixen les prioritats d'usos de l'aigua on l'agrari hi figura en segon lloc i el recreatiu -camps de golf per exemple- en el setè. L'article 8 del PHC del Xúquer estableix com a primordial la conservació de la qualitat de les aigües subterrànies i així determina la precedència de l'ús de l'aigua residual per a resoldre problemes de sobreexplotació o intrusió respecte a la seva utilització en instal·lacions

esportives. En referència al sistema Sénia-Maestrat on està la unitat hidrogeològica (UH) Vinarós-Peníscola, s'afirma en l'article 20 que es podran utilitzar les aigües depurades sobrants del rec agrícola com a barrera contra la intrusió marina.

La UH Vinarós-Peníscola està formada per un aqüífer -roca que pot contenir aigua- detrític superficial format per arenes, graves i argiles i amb un gruix que va des de zero metres a la vora occidental fins a 125 m. a la costa. Per sota hi ha una capa d'argiles impermeables amb un gruix mitjà de 200 metres i més avall un aqüífer calcari, la continuació del qual ocupa quasi tot el Maestrat. Els estudis de l'Institut Geològic i Miner d'Espanya (IGME) dels anys vuitanta posaren de manifest la salinització per intrusió marina de l'aqüífer superficial localitzada sobretot al voltant de Benicarló i Vinarós. El recent informe de l'hidrogeòleg de la UJI Ignacio Morell, -encarregat per la diputació provincial-, el Pla Nacional

de Regadius i fins i tot l'EIA del PAI Tossa-Golf assenyalen també l'existència d'intrusió marina localitzada a la UH Vinarós-Peníscola. L'entrada d'aigua de mar a l'aqüífer s'ha estabilitzat a l'alta pluviositat dels anys noranta, però, segons el laboratori de Climatologia de la universitat d'Alacant, estem entrant en un cicle sec i això agreujarà el problema.

El segon EIA del PAI Tossa-Golf assenyala que el camp de golf es regarà de les aigües depurades per l'EDAR municipal, canalitzades fins al complex esportiu. A l'estudi s'afirma que les necessitats hídriques són de 25000 a 75000 litres dia d'aigua 'potable', encara que, en declaracions al setmanari El Dissabte, els promotors han reconegut un consum de 2 milions de litres per dia. La salinitat, agents patògens, nutrients i fins i tot el clor lliure de les aigües depurades, poden afectar la gespa. L'aspersió d'aquesta aigua pot dispersar en l'ambient microbis i virus. La majoria de

campes de golf de l'estat no utilitzen exclusivament aigües depurades. Segons un informe del Grup Ornitològic Balear, la majoria de camps de golf illencs reguen amb aigües de pou o depurades barrejades amb aigües subterrànies en contra de la legislació autonòmica. El tractament de l'aigua depurada és complex i prou car. L'EIA de la Tossa menciona la construcció d'una depuradora pròpia i d'unes basses, però ni se n'expliquen les característiques ni apareixen en el llistat d'obres i actuacions que comportarà l'execució del projecte -pàgines 38 i 39 d'EIA.

La recàrrega de l'aqüífer superficial amb aigües depurades és un procés factible per frenar la intrusió marina. Pot realitzar-se a partir de basses superficials o amb injeccions en profunditat. Caldrà també un tractament terciari de les aigües depurades previ a la recàrrega. Investigadors de la UJI han realitzat recàrregues experimentals amb aigües depurades a la Plana de Castelló.

El regidor d'urbanisme, en el darrer ple, afirmava que regant el camp de golf també es recarregaven els aqüífers. Vora del 80% de l'aigua de rec es perd per evapotranspiració i, a més, l'aigua infiltrada a la zona de la Tossa, en gran mesura, anirà a l'aqüífer calcari profund i no al superficial que és el que està localment salinitzat.

CAMÍ DE SANT JAUME/ De Benicarló a Fisterra (18)

Tonyo
Fibla

06-08 DIUMENGE

Tardajos - Rabé de las
Calzadas - Hornillos -
Hotanas - Castrojeriz

En sonar el despertador, el meu, altres ja havien sonat, m'alço. David Barcelona i els gallecs s'aixequen a la mateixa hora, desdejunem el que tenim i sortim junts. El català i jo portem millor pas i anem passant a tots. Aquest és el ritme que m'agrada. Els gallecs es queden darrera.

Abans d'aplegar a Matamulos veiem com el sol, roig i rodó va aixecant-se sobre una mar groga. A Hontanas, faig un glop a les fontanes i parem a la piscina a esmorzar, on ens tornen a passar tots, i s'ajunta amb nosaltres Paco el de Viladecans que vaig conèixer a Olmos. Quasi tota la gent ha esmorzat a casa Vitorino i no han tingut més remei que sortir prompte.

Després d'esmorzar seguim. A Paco ens el deixem en aplegar a la carretera i de seguida comencem a passar a gent. Passo sota l'arc de San Anton: és uns del punts del camí que pot saber amb total certesa que per ací passava el Camí antic.

Apleguem a Castro i

TONYO FIBLA

ens toca esperar un poc ja que l'alberg encara no està obert. Allí van apalegant tots: els de Muro, Paco, Maria, els gallecs. Ja col·locats i dutxats ens n'anem a dinar al mensón els dos catalans i jo. Més tard aplega més gent a dinar. Com és diumenge el restaurant està a tope. Ens han posat a un racó fora del menjador però ens és igual. L'important és dinar.

Després fem la migdiada i anem al bar a fer unes copes on es presenta Resti: l'hopitaler, tota

una institució en el Camí. Aquest personatge encara coneixia, ja que no havia fet nit mai en aquest poble. Era una assignatura pendent. M'ha caigut bé, en canvi a l'amic Vicent que ara estarà per les platges de Castelló no li ha fet mai el pes.

Dins la seua manera de ser, per a mi, és una persona directa, correcta, agradable... Molt bé. Fem uns vins. Parlem molta estona. Intercanviem experiències del camí, dels albergs, dels pelegrins, anècdotes...

Parlem de com és d'interessant el camí a Castella. Navarra és preciosa, Galícia és una meravella. Castella est tu, el camí i prou, és l'absurd de caminar.

Quan algú que surt a la muntanya a caminar em pregunta quina part del Camí li aconsello fer, jo sempre dic que Castella. La gent em contesta: Vols dir...? I jo responc: Per a què em preguntes?

Llavors li explico el raonament anterior.

Més tard anem a veure el mercat medieval, són festes, i a fer una cervesa amb un senyor major navarrès que volia beure alguna cosa.

Ací a Castrojeriz, David el català i jo volem sopar llesques de pa fregades amb tomata i pernil. Quina cosa més senzilla i què difícil és menjar-ho a Castella, o Lleó. Ens costa però al final ho aconseguim. Sopant en veu Paco el de Viladecans. Es va tornar sec: què menges? S'afegeix al sopar. La broma del pa amb tomaca, per cert, ens va eixir cara. Però vam sopar a gust.

Per la nit els fesols del migdia comencen a fer efecte. I no som els únics que n'hem menjat.

<http://www.taronjadigital.com>

noticias
humor - juegos
actualidad - chat
Informática - foro
guia comercial - etc...

TaronjaDigital.com

Revista digital independent de La Plana al Montsià

ELS DIES GLORIOSOS/

La cara oculta de la realitat

Josep M.

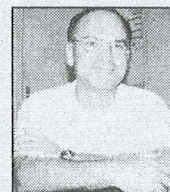
Verso és la primera novel·la de Manuel Baixauli (Sueca, 1963), amb la qual va guanyar el premi 'Ciutat d'Alzira 2001'. El protagonista de la novel·la és Arnau Micó, un pintor que s'inventa que li ha estat atorgada una beca del Ministeri per a una estada de tres mesos a Roma, però que en realitat es refugia en un poble d'estiu prop de sa casa per tal de disposar de tres mesos per pintar, llegir, fer fotos, passejar, fer un dietari...

Ben aviat s'enfrontarà a dos desafiaments, com afrontar els reptes de la creació i la percepció de la realitat. En les primeres línies de la història ja és plantejades clarament les dues qüestions, com establir la ficció de trobar-se a la capital italiana quan en realitat es troba a un poblet de la costa valenciana, i una cita de Isak Dinesen sobre la creació: **"Sols si un és capaç d'imaginar el que ha succeït, de repetir-ho en la imaginació, veurà les històries, i sols si té paciència de portar-les molt de temps dins seu, i de contar-se-les i recontar-se-les una i altra vegada, serà capaç de contar-les bé"**.

El pintor s'enfrontarà de seguida amb l'angoixa del llenç en blanc, i buscarà la manera de lluitar contra la peresa, Picasso, treballador incansable, presidirà l'estudi en què ha convertit l'apartament llogat, i també un lema de Baudelaire: **"Com més es treballa, millor es treballa, i més es vol treballar"**. A Gola de l'Aparició,

el poble on s'ha refugiat, que en un primer moment es presenta com un lloc que ha escapat quasi per complet de l'especulació urbanística, dòcil i indolent, descobrirà l'altra cara de la realitat, el verso que s'amaga darrera d'allò que es veu a primera vista; una estranya organització, TOT, que tracta de castigar les infidelitats amoroses i que controla qualsevol moviment que es produeix al poble, darrera de la qual es troba el porter de la finca qualificat al principi de bona persona, o Víctor Montagut, un vell i misteriós diplomàtic, que oculta una macabra història. Un món de tensió i malson com inspirat en la pintura d'Edvard Munch, els quadres del qual són l'única decoració del bar del poble, que aprofita Arnau Micó per presentar la pintura del pintor escandinau com a model de creació, ja que el seu estat d'ànim particular es converteix en arquetips dels sentiments humans.

Tot aquest món que descobreix a Gola serveix al pintor per escriure un dietari de ficció que el situa a Roma a partir de la transformació de la realitat on viu. I on anirà sobretot explicat el seu concepte de la pintura, com per exemple el de l'art abstracte, relacionant-lo amb una estranya ombra que recorre el poble, que tots els habitants de Gola han vist, i que ell descobreix en totes les fotografies que ha fet quan li expliquen la història. També reflexiona sobre l'ofici de l'artista en la societat actual o sobre

Verso és la primera novel·la de Manuel Baixauli, amb la qual va guanyar el premi 'Ciutat d'Alzira 2001'. El protagonista de la novel·la és Arnau Micó, un pintor

la limitació del temps. Finalment es pregunta si tot ha estat real o producte de la seva imaginació.

Manuel Baixauli, que també és pintor, coneix molt bé els mecanismes de la creació, ens convida amb *Verso* a assistir en directe al procés creatiu, on assajant diferents punts de vista ens deixa veure el seu pòsit cultural i un molt bon estil que causarà les delícies d'aquells que busquen alguna cosa més que una simple història.

MANUEL BAIXAULI.

VERSO.

EDICIONS BROMERA.

ALZIRA. 2002

L'Estel lliura més de 2.300 signatures

JORDI MAURA

El president de l'associació cultural L'Estel del Collet, Josep Lluís Guzmán, va lliurar al llarg de la jornada del Dia Mundial del Teatre a l'alcalde de Benicarló, Jaime Mundo, les més de 2.300 firmes que s'han adherit a la proposta que

reivindica la construcció d'un nou Teatre Auditori que pugui acollir els nombrosos actes culturals i festius que tenen lloc a Benicarló. Guzmán va indicar que la campanya iniciada per

Més de 30 ENTITATS

L'Estel del Collet ha rebut

les simpaties i suport de la població ja que **"són constatables les ganes i il·lusió de molta gent i entitats de la població per aquesta idea d'un nou teatre-auditori, que esperem siga acollida pel consistori de Benicarló"**, va dir. 34 entitats religioses, falleres, polítiques i cultu-

rals s'han adherit en poques setmanes a aquesta proposta que va ser plantejada fa tres anys a l'edil de Cultura, Francisco Flos arran d'una idea de Benito Foix, qui va suggerir la possibilitat d'adquirir les naus de Roig Marín.

SEGUEIX A LA
SEGÜENT PÀGNA

Tot llest per a 'Historietes'

JORDI MAURA

La companyia Teatre de Guàrdia, creada per Josi Ganzenmüller Roig en 1994, té previst estrenar 'Historietes', de Dagoll Dagom. Historietes suposa l'adaptació d'un espectacle basat en còmics de Gerard Lauzier amb música de Joan Vives i cançons de Joan Vives i Joan Lluís Bozzo.

La representació d'Historietes a Benicarló els pròxims dies 5, 6 i 7 d'abril suposarà amés un nou pas per a la companyia que oferirà un musical en valencià. El director de l'obra, Josi Ganzenmüller, va explicar en la presentació que "Historietes és un espectacle

molt divertit, càustic, irònic i molt crític, infestat de les maldats que reflecteix la societat. Aquesta adaptació complicada i apassionant fa referència a Benicarló i als polítics benicarlandos, on tota la societat es veurà retratada, amb un poquet de mala llet", va declarar.

L'obra compta en el repartiment amb una dotzena d'artistes, alguns de la talla internacional de la benicarlanda Anna Foix, que farà les vegades d'ajudant de direcció i responsable de la coreografia. Teatre de Guàrdia ha representat en aquests anys 11 obres, que han sigut vistes per més de 12.500 espectadors de tot el Maestrat.

JORDI MAURA

L'adaptació de la famosa obra de Dagoll Dagom 'Glups!' realitzada per Josi Ganzenmüller portarà a Benicarló el primer musical en valencià

La Veu de Benicarló
un regal per a tot l'any
subscriu-te !!!

7 CARLÓN
Méndez Núñez, 91
Telf. 47 35 44
BENICARLÓ
LA NOSTRA TELE

**ANUNCIA'T PER
TRES EUROS**

José Luis Guzmán

J. PASQUAL

VE DE LA PÀGINA
ANTERIOR.

Les naus de la cèntrica empresa tèxtil Roig Marín, ubicada al Passeig Febrer Soriano. Flos és l'únic que es manifestat de manera favorable a la proposta, que no ha tingut reacció oficial, de moment, en altres regidors de l'equip de

govern popular. Guzmán va explicar que "aquesta infraestructura és necessària i algun dia s'ha d'abordar per tal que Benicarló continue sent capital cultural i una de les més actives en aquesta matèria del País Valencià", va assegurar a LA VEU de Benicarló.

Aquesta infraestructura és del tot necessària. S'ha d'abordar per tal que Benicarló continue sent la capital cultural

De diumenge a diumenge/ No podia ser

PACO DELCASTILLO I
RODOLFO SERRANO

A la federació va saltar un senyal d'alarma: el Benicarló ja fa massa jornades que no perd, té massa xamba i cal fer alguna cosa. Automàticament es va posar en marxa la maquinària normalitzadora perquè tot tornés al seu lloc. El resultat està a la vista: des de la meua última crònica s'han jugat dos partits i el CDB només ha tret un punt. Casualment el dia del Massamagrell no es presenta la triada arbitral. El diumenge següent -diumenge de Rams- el nostre equip juga al camp del Foios, on es derrotat per l'equip de la població gràcies a un gol aconseguit pels valencians quan passaven quasi deu minuts de l'hora (cal recordar que els nostres jugaven amb nou homes). Es veu que al final del partit algun aficionat visitant no va poder controlar la seua justa indignació i alguns dels nostres jugadors li van fer costat. El comitè disciplinari en qüestió es reuneix extraordinàriament en dimarts sant i sanciona tres jugadors del Benicarló: els germans Flos, amb tres partits de suspensió a un i sis a l'altre, i Dario amb tres partits. Dimecres sant es va jugar el partit contra el Massamagrell amb un número indecent de baixes. El Benicarló ben just va empatar un partit que tenia al pot des de la primera part. A la federació s'ho miren amb naturalitat: setmana de passió. Ja estan les coses on havien d'estar i la propera setmana el Benicarló juga a casa contra el Puçol, líder de la

categoria i que té un camp que s'anomena "el Parroquial". Això sí que és *asento religioso!*

Reconec que dimecres passat se'm va partir l'ànima. Mentre esquivava carrers tallats per arribar al Municipal de la Carxofa, el cor em batejava al ritme de bombos i tabals "potopom pom popom"

Reconec que dimecres passat se'm va partir l'ànima. Mentre esquivava carrers tallats per arribar al Municipal de la Carxofa, el cor em batejava al ritme de bombos i tabals "potopom pom popom". Anava a començar la processó del Dimecres Sant i jo passava de llarg per l'espiritual

fogositat religiosa dels meus paisans i la transfigurava en una afició pagana i secular al futbol. L'ardera fallera havia donat pas a la fervorositat religiosa sense manca d'intensitat. Els vestits regionals, les bruses i mocadors es van guardar a l'armari, i es van treure les vestes, capes i caputxes; el soroll dels coets va donar pas al ritme dels bombos i tabals; en lloc de trencar papereres i contenidors, es va trencar una hora que va fer que tothom hagués d'avançar els rellotges; la mascletà es va tornar tamborrà, les desfilades processons, els àpats dejú i abstinència... tot amb una naturalitat que ens honora com a poble i ens valora com a ciutadans.

Cal que tothom reconega la nostra identitat. De la mateixa manera que es promocionen altres activitats del nostre poble, cal que tothom sàpiga que el

bombo i el tabal formen part de la nostra identitat

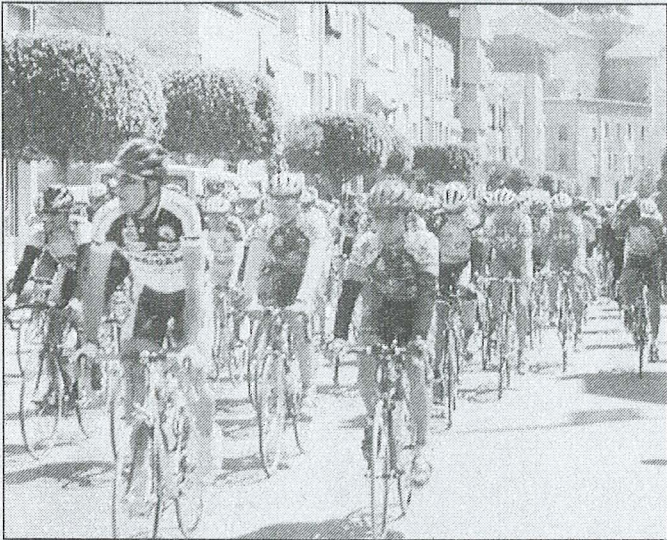
Cal que tothom reconega la nostra identitat. De la mateixa manera que es promocionen altres activitats del nostre poble, cal que tothom sàpiga que el bombo i el tabal formen part de la nostra identitat. L'accent que porta el nostre poble és molt més que un signe ortogràfic

El primer pas ha de ser la immediata inclusió del nostre poble a la ruta del tambor y el bombo del Bajo Aragón, així com altres pobles de la nostra comarca que també tenen aquests instruments de percussió com a nord i guia. Això ja ho vaig dir l'any passat però ningú no em va fer cas. No es pot donar l'esquena a un fenomen com aquest, que s'estén com una taca d'oli per tota la comarca. Cal fer alguna cosa gran, home!. Tot podria començar diumenge vinent contra el Puçol, i demostrar als de l'Horta que si bé ells juguen en un camp que és propietat de la parròquia, l'accent que porta el nostre poble és molt més que un signe ortogràfic.

XXX Ronda Ciclista al Maestrat

JORDI MAURA

JORDI MAURA

REDACCIÓ

José María Marzà i Manolo Giner van presentar els aspectes més destacables de la Ronda Ciclista al Maestrat, que organitza la Unió Ciclista de Benicarló i que enguany compleix els 30 anys. Tot comença demà dissabte amb una sortida neutralitzada fins la N 340, des d'on els corredors es dirigiran cap al Port de Cervera, el Port d'Albocàsser, la Bandereta i passaran per la Serra d'En-

galzeran, Benloch, Sant Mateu, La Jana, Traiguera, Sant Jordi, Càlig i Cervera fins l'encreuament de Sant Jordi, on després de 155 quilòmetres acabarà la primera jornada cap a les 17.30 hores segons l'horari previst.

Diumenge la jornada s'inicia a les 10 del matí des de Càlig, d'on se surt en direcció cap a Peníscola i circulant per l'N340 fins Santa Magdalena, se supera el Port de Salsadella, es va a buscar les Coves de

Vinromà, Torre Endomelech i La Sarretella, des d'on els corredors es dirigiran cap a l'encreuament d'Albocàsser, per acabar a Santa Magdalena a migdia després de passar de nou per Les Coves.

DARRERA SECCIÓ

La darrera secció, que es disputarà entre Benicarló i Càlig per la tarda, consistirà en una crono per equips que pot decidir la Ronda, que acabarà a Càlig davant el Centre Cul-

tural de la població veïna. En la XXX Ronda al Maestrat hi col·laboren institucions públiques i privades. Amés el responsable de la seua organització, Manolo Giner, va avançar que hi haurà un nou equip de cadets sorgit de l'escola de ciclisme. També es va avançar que el projecte tècnic del nou velòdrom està redactat, tot i que encara no se sap quan començaran les obres d'aquest nou complex esportiu.

CÒPIES DIGITALS DE FORMAT MENUT I DE PLÀNOLS AMPLIACIONS I
REDUCCIONS DE L'1% AL 400% DIGITALITZACIÓ D'IMATGES

COPISTERIA
LLIBRERIA
PAPERERIA

CÒPIES COLOR
LÀSER DIGITAL

GRÈVOL

Lectures recomanades

Sant Blai, 2 - 12580 BENICARLÓ Tel.: 964 475698

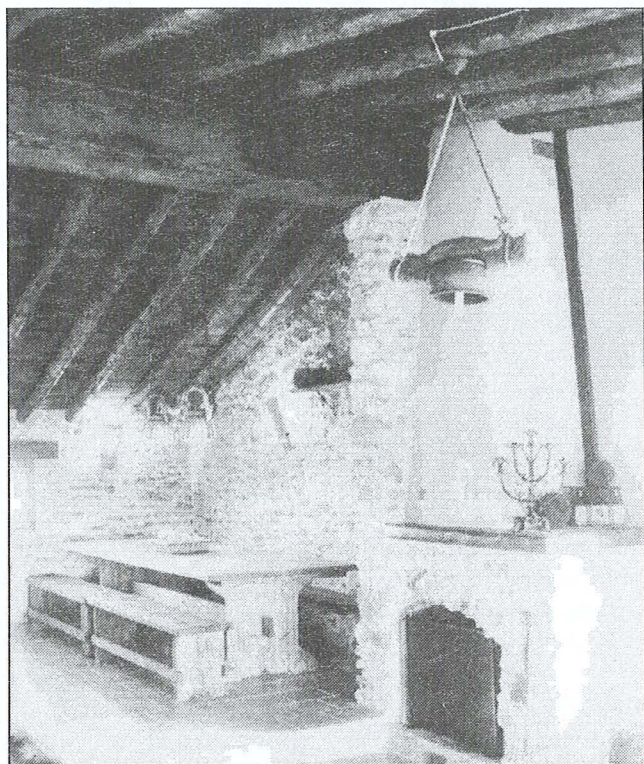

Cases rurals

de luxe per a Setmana Santa

JORDI MAURA

JORDI MAURA

Una empresa de Benicarló formada per joves empresàries restaura belles cases rurals per a oferir un producte de qualitat al turista d'interior del Maestrat

Sínodos és el nom d'una empresa familiar formada per quatre joves empresàries turístiques de Benicarló dedicada a la restauració, lloguer i venda d'antigues vivendes de nuclis d'interior, convertides ara en cases rurals i museus etnològics. Estes cases destaquen per estar rehabilitades de forma artesanal. Fustes nobles envellides en les sostrades i la pedra antiga de les seues gruixudes parets i façanes són els materials predominants, que són empleats respectant l'arquitectura tradicional de la comarca.

Un exemple d'això són

els antics 'festejadors' de la casa la Potxolà o la del Trull, que es va constatar que data de l'època romana durant els treballs de rehabilitació. Un forn morú en la casa de la Valltorta, a Tírig, permet als usuaris més atrevits cuinar receptes típiques del Maestrat.

També té un lloc privilegiat en aquestes cases la selectiva i minuciosa decoració, sempre d'acord amb l'entorn paisatgístic i rústic de cada població. Arcs, balances, elements de cultiu o sega i la llata del Maestrat són alguns dels elements decoratius introduïts que no figuren en els catàlegs de decoració convencio-

nals. A la Valltorta, per exemple, la decoració ceràmica i mosaics reproduceix pintures rupestres, mentres que l'aigua, en la dutxa, cau -en forma de pluja- d'una pedra ubicada al sostre. Tots els detalls han sigut pensats per a garantir la calidesa i el confort a un turista cada vegada més exigent.

El turista de Setmana Santa busca disfrutar del contacte amb la naturalesa i la tranquil·litat en estes cases rurals que -encara conservant el sabor d'abans- ofereixen totes les comoditats de l'era actual, com a calefacció en els dormitoris i

bany, xemeneies de llenya als salons, i vitroceràmica, forn, rentaplats i rentadora en unes espectaculars cuines.

Productes turístics rurals com la Casa de les Beates a la Pobleta, la Casa la Potxolà o la Valltorta en Tírig i Casa El Trull a Canet lo Roig, són allotjaments que mereixerien diverses estrelles si fueran hotels i cobrar entrada si fueran museus. Iniciatives turístiques com la de Sínodos porten el luxe i la qualitat a preus raonables a uns destins turístics carregats d'història i poc coneguts però cada vegada més codiciats.